

at kunne paatage sig Ansvaret for et Forslag som det, der her foreligger til tredje Behandling for at blive vedtaget i det folkevalgte Ting. Vi har jo baade sidste Aar og i Aar haft meget langvarige og udførlige Debatter om det militær-politiske Problem, og jeg føler mig ikke foranlediget til at komme ind paa en Række Gentagelser af det, der er sagt — ogsaa fra min Side — ved tidligere Lejligheder; men jeg maa naturligvis have Lov til at genopfriske visse Ting og supplere dem med nogle Udtalelser til Motivering for, at vi vil tilraade det høje Ting nu ved tredje Behandling at stemme imod det foreliggende Lovforslag.

Jeg gør opmærksom paa, at vi en Del Aar efter Verdenskrigen, da vi havde en Venstregering, tog Initiativ til en betydelig Nedsættelse af de militære Byrder i Danmark. Vi mente, at den udenrigs-politiske Situation ved Dannelsen af Folkenes Forbund og hele den Slappelse, som naturligvis maa følge efter Krigens store Anstrengelser, maatte kunne medføre, at vi for vort Lands Vedkommende ogsaa kunde gaa til Nedsættelse af de militære Byrder; og dette blev ogsaa Resultatet af de Forhandlinger og det Lovforslag, der blev gennemført i 1922. Danmark er herigennem blevet det første Land, der foretager en fuldstændig Omorganisation af sit Militærvæsen, netop med det for Øje, at de militære Udgifter og de militære Byrder i det hele skal nedsættes. I den Henseende er vi senere blevet efterfulgt af en Række Lande; paa forskellig Vis har man ordnet det i forskellige Lande, dels gennem nye organisatoriske Love og dels gennem visse Ændringer i de bestaaende Forsvarssystemer. Vi er saaledes bekendt med, at man under en socialdemokratisk Regerings Ledelse i Sverige har faaet en ny organisatorisk Lov paa dette Omraade, og at der er andre Lande, Holland og Norge, hvor man har foretaget ret betydningsfulde Reduktioner indenfor de bestaaende Forsvarssystemer. Men Danmark er altsaa her gaaet i Spidsen med den Ordning, vi gennemførte i 1922. Naar jeg i det hele sammenligner Danmark med andre Lande, saa vil det efter min Mening i alt Fald være det naturligste, at vi særlig sammenligner os med Lande af lignende Størrelse, og hvis Forhold man i det hele taget kan sammenligne Danmarks med. Jeg mener naturligvis saadanne Lande som de andre skandinaviske Lande, Norge og Sverige, samt Holland og Svejts, altsaa andre Lande af lignende Størrelse som Danmark. Naar Sammenligningen foretages særlig med

disse Lande, ser man der den samme Bevægelse, der gaar i Retning af Nedsættelse af de militære Byrder. Jeg gør samtidig opmærksom paa, at der er en anden Række Lande, ogsaa smaa Lande, hvor man er gaaet i anden Retning eller i alt Fald har vist betydelige Tendenser dertil, det er de nye Statsdannelser, vi har faaet efter Verdenskrigen; jeg nævner bl. a. en Række Lande langs Ruslands Vestgrænse, Lande som Finland, Estland, de baltiske Lande i det hele ned over Polen. Det er nye Statsdannelser, her er Tale om, og de har indrettet sig ogsaa i militær-politisk Henseende med et meget kraftigt Forsvar, selvfølgelig fordi de ved, hvilken Fare der endnu truer disse Folk, og derfor har villet gennem den Militærpolitik, de har ført, tilkendegive, at de vil sætte noget ind paa at bevare den dyrt vundne Frihed, de har faaet efter Verdenskrigen.

Jeg skal ikke komme ind paa en nærmere Omtale af de enkelte Lande her, men rent eksempelvis kan det efter min Mening have sin Betydning at se, bl. a. paa saadanne smaa Lande som Finland og Estland. Der er maaske nogle her i denne Forsamling, i den radikal-socialistiske Fløj, der, naar man taler om Lande som Estland og dette Lands Militærvæsen, vil trække en lille Smule paa Smilebaandet, det, tror jeg ikke, de skal, jeg ved heller ikke, om de gør det. Det er et meget lille Land; saa vidt mig bekendt, har det ikke en Gang Halvdelen af det Indbyggerantal, Danmark har, og man skulde da tro, at var der noget Sted, hvor de radikal-socialistiske Teorier, som vi kender her i Danmark, kunde finde Udbredelse, maatte det være i et saadant lille demokratisk Samfund. I dette lille Land har de imidlertid rejst sig til Forsvar for deres Selvstændighed og den Frihed, de har faaet efter Verdenskrigen. Værnepligten i dette Land begynder ved det 18. Aar og varer til det 55de, i den Tid maa Mændene eventuelt stille sig til Raadighed, hvis Fædrelandet er i Fare, og ifølge en Meddelelse, vi har faaet i Udvalget, er der oven i Købet stillet i Udsigt, at der i denne lille Republik maa gives en Lov, hvorved Kvinderne, hvis Landet kommer i Fare, paa en eller anden Maade ogsaa kan komme til at stille deres Kræfter til Raadighed til Landets Forsvar. Og de militære Udgifter, som de i dette Øjeblik har derovre, repræsenterer ca. 25 pCt. af hele deres Statsbudget. Hvis man skulde overføre disse Forhold paa Danmark, vilde det sige, at vi skulde op paa Militæruddgifter paa henad 100 Mill. Kr.